

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตมโนทัศน์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยตัวแปรอิสระที่ศึกษา คือ ปัจจัยด้านครอบครัว มี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการอบรมเลี้ยงดูและด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมมี 5 ด้าน ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรมภายในโรงเรียน สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนและห้องเรียน บทบาทของครูผู้สอนที่มีต่อนักเรียน ความสัมพันธ์กับเพื่อนและการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน ปัจจัยด้านพันธุกรรมมี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกายและด้านสติปัญญา ตัวแปรตามเป็นอัตมโนทัศน์ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ อัตมโนทัศน์ด้านพฤติกรรม อัตมโนทัศน์ด้านสติปัญญาและสถานภาพ อัตมโนทัศน์ด้านรูปร่างและคุณลักษณะ อัตมโนทัศน์ด้านความวิตกกังวล อัตมโนทัศน์ด้านความเป็นคนน่านิยม และอัตมโนทัศน์ด้านความสุขและความพอใจ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอแม่ลาน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ปีการศึกษา 2548 ภาคเรียนที่ 1 จำนวน 319 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น แบบสอบถามด้านครอบครัว แบบสอบถามด้านสิ่งแวดล้อม แบบสอบถามด้านร่างกาย แบบวัดความถนัด และแบบวัดอัตมโนทัศน์รวม 5 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยวิธี (Stepwise) ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตมโนทัศน์ ด้านพฤติกรรม ด้านสติปัญญาและสถานภาพ ด้านรูปร่างและคุณลักษณะ ด้านความวิตกกังวล ด้านความเป็นคนน่านิยม ด้านความสุขและความพอใจ พบว่า

1.1 ตัวแปรที่สามารถใช้พยากรณ์อัตมโนทัศน์ด้านพฤติกรรม ($\hat{Y}_{PR}$) มี 3 ตัว ได้แก่ ครอบครัวด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว (X_{SE}) สิ่งแวดล้อมด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน (X_{NE}) และพันธุกรรมด้านสติปัญญา (X_{IQ}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .440 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.2 ตัวแปรที่สามารถใช้พยากรณ์อัตมโนทัศน์ด้านสติปัญญาและสถานภาพ ($\hat{Y}_{SA}$) มี 3 ตัว ได้แก่ สิ่งแวดล้อมด้านบทบาทของครูผู้สอนที่มีต่อนักเรียน (X_{TR}) สิ่งแวดล้อมด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน (X_{NE}) และครอบครัวด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว (X_{SE}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .481 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3 ตัวแปรที่สามารถใช้พยากรณ์อัตมโนทัศน์ด้านรูปร่างและคุณลักษณะ ($\hat{Y}_{RA}$) มี 1 ตัว คือ ครอบครัวด้านการอบรมเลี้ยงดู (X_{AB}) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .283 และ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.4 ตัวแปรที่สามารถใช้พยากรณ์อัตมโนทัศน์ด้านความวิตกกังวล ($\hat{Y}_{VE}$) มี 2 ตัว ได้แก่ ครอบครัวด้านการอบรมเลี้ยงดู (X_{AB}) สิ่งแวดล้อมด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน (X_{NE}) โดยมีค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .364 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.5 ตัวแปรที่สามารถใช้พยากรณ์อัตมโนทัศน์ด้านความเป็นคนน่านิยม ($\hat{Y}_{CR}$) มี 2 ตัว ได้แก่ สิ่งแวดล้อมด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน (X_{NE}) และสิ่งแวดล้อมด้านการเข้าร่วมกิจกรรมภายในโรงเรียน (X_{AC}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .403 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.6 ตัวแปรที่สามารถใช้พยากรณ์อัตมโนทัศน์ด้านความสุขและความพอใจ ($\hat{Y}_{HA}$) มี 4 ตัว ได้แก่ ครอบครัวด้านการอบรมเลี้ยงดู (X_{AB}) สิ่งแวดล้อมด้านสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนและห้องเรียน (X_{SR}) สิ่งแวดล้อมด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน (X_{NE}) และ

สิ่งแวดล้อมด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน (X_{FR}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .420 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการสร้างสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานของ
อ้อมโนทัศน์ทั้ง 6 ด้าน ได้ดังนี้

2.1 สมการพยากรณ์อ้อมโนทัศน์ด้านพฤติกรรม

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_{PR} = 43.048 + 0.247 X_{SE} + 0.189 X_{NE} + 0.056 X_{IQ}$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_{PR} = 0.324 Z_{SE} + 0.182 Z_{NE} + 0.161 Z_{IQ}$$

2.2 สมการพยากรณ์อ้อมโนทัศน์ด้านสติปัญญาและสถานภาพ

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_{SA} = 20.534 + 0.181 X_{TR} + 0.296 X_{NE} + 0.189 X_{SE}$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_{SA} = 0.223 Z_{TR} + 0.268 Z_{NE} + 0.233 Z_{SE}$$

2.3 สมการพยากรณ์อ้อมโนทัศน์ด้านรูปร่างและคุณลักษณะ

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_{RA} = 36.635 + 0.101 X_{AB}$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_{RA} = 0.283 Z_{AB}$$

2.4 สมการพยากรณ์อ้อมโนทัศน์ด้านความวิตกกังวล

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_{VE} = 44.101 + 0.209 X_{AB} - 0.170 X_{NE}$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_{VE} = 0.320 Z_{AB} - 0.161 Z_{NE}$$

2.5 สมการพยากรณ์อัตมโนทัศน์ด้านความเป็นคนน่านิยม

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_{CR} = 30.434 + 0.400 X_{NE} + 0.138 X_{AC}$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_{CR} = 0.341 Z_{NE} + 0.118 Z_{AC}$$

2.6 สมการพยากรณ์อัตมโนทัศน์ด้านความสุขและความพอใจ

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_{HA} = 35.423 + 0.161 X_{AB} + 0.079 X_{SR} - 0.185 X_{NE} + 0.124 X_{FR}$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_{HA} = 0.303 Z_{AB} + 0.100 Z_{SR} - 0.215 Z_{NE} + 0.153 Z_{FR}$$

The purpose of this study was to investigate factors affecting self-concept of Prathom Suksa 6 Students. The independent variables were home environment consisted of two categories : Child care taking and family relationships, the environment consisted of five categories : co-curricular activities, class atmosphere and teacher's role, peer relationships and understanding of information from mass – media and genetics consisted of two categories : physical appearance and intellectual. The dependent variables are self-concept consisted of six categories : behavior, intellectual and status, physical appearance and attributes, anxiety, popularity, happiness and satisfaction. The samples of this study were 319 Prathom Suksa 6 students in Mae La Noi district of the educational Mae Hong Son Area 2. The data were collected to assess the home environment, environment, physical appearance, mental ability test, self – concept test. The data were analyzed by Multiple Regression Analysis. The result of the research found that

1. The result of the variables environmental factors at home, environment were affecting on self-concept shows

1.1 There are three predictors which can be used for prediction of Behavior self – concept ($\hat{Y}_{PR}$) ; home environment consisted of family relationships (X_{SE}),

Understanding of information from mass-media (X_{NE}) and Intellectual (X_{IQ}). The multiple coefficient correlation is .440 and the significant level is .01

1.2 There are three predictors which can be Used for Prediction of Intellectual and Status self-concept ($\hat{Y}_{SA}$); teacher's role (X_{TR}), understanding of information from mass-media (X_{NE}), family relationships (X_{SE}). The multiple coefficient correlation is .481 and the significant level is .01

1.3 One predictor's which can be used for prediction of physical appearance and Attributes self-concept ($\hat{Y}_{RA}$); child care taking (X_{AB}). The multiple coefficient correlation is .283 and the significant level is .01

1.4 There are four predictor's which can be used for prediction of Anxiety self-concept ($\hat{Y}_{VE}$); Child care taking (X_{AB}), understanding of information from mass-media (X_{NE}). The multiple coefficient correlation is .364 and the significant level is .01

1.5 There are two predictor's which can be used for prediction of popularity self-concept ($\hat{Y}_{CR}$); understanding of information from mass-media (X_{NE}), co-curricular activities (X_{AC}). The multiple coefficient correlation is .403 and the significant level is .05

1.6 There are four predictor's which can be used for prediction of Happiness and satisfaction self-concept ($\hat{Y}_{HA}$); child care taking (X_{AB}), Class atmosphere (X_{SR}), Understanding of information from mass-media (X_{NE}), peer relationships (X_{FR}). The multiple coefficient correlation is .420 and the significant level is .05

2. The prediction equation with row scores and Z-score on the self-concept are shown as follows;

2.1 The prediction equation of Behavior self-concept

The prediction equation with row scores

$$\hat{Y}_{PR} = 43.048 + 0.247 X_{SE} + 0.189 X_{NE} + 0.056 X_{IQ}$$

The prediction equation with Z-score

$$\hat{Z}_{PR} = 0.324 Z_{SE} + 0.161 Z_{IQ}$$

2.2 The prediction equation of Intellectual and Status self-concept

The prediction equation with row scores

$$\hat{Y}_{SA} = 20.534 + 0.181 X_{TR} + 0.296 X_{NE} + 0.189 X_{SE}$$

The prediction equation with Z-score

$$\hat{Z}_{SA} = 0.223 Z_{TR} + 0.268 Z_{NE} + 0.233 Z_{SE}$$

2.3 The prediction equation of Physical appearance and Attributes self-concept

The prediction equation with row scores

$$\hat{Y}_{RA} = 36.635 + 0.101 X_{AB}$$

The prediction equation with Z-score

$$\hat{Z}_{RA} = 0.238 Z_{AB}$$

2.4 The prediction equation of Anxiety self-concept

The prediction equation with row scores

$$\hat{Y}_{VE} = 44.101 + 0.209 X_{AB} - 0.170 X_{NE}$$

The prediction equation with Z-score

$$\hat{Z}_{VE} = 0.320 Z_{AB} - 0.161 Z_{NE}$$

2.5 The prediction equation of Popularity self-concept

The prediction equation with row scores

$$\hat{Y}_{CR} = 30.434 + 0.400 X_{NE} + 0.138 X_{AC}$$

The prediction equation with Z-score

$$\hat{Z}_{CR} = 0.341 Z_{NE} + 0.118 Z_{AC}$$

2.6 The prediction equation of Happiness and Satisfaction self-concept

The prediction equation with row scores

$$\hat{Y}_{HA} = 35.423 + 0.161 X_{AB} + 0.079 X_{SR} - 0.185 X_{NE} + 0.124 X_{FR}$$

The prediction equation with Z-score

$$\hat{Z}_{HA} = 0.303 Z_{AB} + 0.100 Z_{SR} - 0.215 Z_{NE} + 0.153 Z_{FR}$$